

כ"ג אייר תש"ף
17 מאי 2020

גל החום מאי 2020 – סקירה ראשונית

מאז אתמול, 16/05/2020, שורר שרב כבד בכל הארץ. באזורים רבים בארץ נמדדות טמפרטורות של יותר מ-40 מ"צ (בעמקי המזרח 45 מ"צ ויותר) ובהרים 35 עד 38 מ"צ. גל החום צפוי להימשך בימים הקרובים (פרטים [בתחזית השירות המטאורולוגי](#)). בהתאם לכך אנו בתחילתו של גל חום כבד של 6 ימים שיכלול ערכי טמפרטורה קיצוניים.

חריגות האירוע

את חריגות האירוע ניתן יהיה לבחון רק לאחר סיומו, אולם בהנחה שערכי הטמפרטורה החזויים אכן יתממשו, האירוע צפוי להיות חסר תקדים במשכו. לדוגמה: רצף של 6 ימים עם טמפרטורה מעל 38 מ"צ במישור החוף הוא חסר תקדים. כך גם לגבי רצף של 6 ימים חמים מ-36 מ"צ בהרים, או מעל 42 מ"צ באזור הכנרת. ככלל רצף ימים של שרב כבד אינו שכיח בחודשי האביב (אפריל עד אמצע יוני). שרבים בעונה זו קשורים בדרך כלל לשקעים שרביים מהירים ולכן הם קצרים (בני יממה עד יממה וחצי בדרך כלל). האירוע הנוכחי הוא ממושך יותר ונובע מרכס ברום בשילוב עם זרימות חמות ויבשות מהגזרה המזרחית בקרקע. רכסי רום נוטים להתבסס ולנוע באיטיות יחסית ומתבטאים בהתחממות ממושכת. היו אמנם בעבר רצפים של ימי שרב באביב, אולם הם היו קצרים יותר ו/או עם טמפרטורות פחות גבוהות. מספר דוגמאות:

יוני 2012: רצף של 5 ימים עם טמפרטורות גבוהות מ-35 מ"צ בהרי המרכז
אפריל 1998: רצף של 6 ימים עם טמפרטורות גבוהות מ-34 מ"צ במישור החוף.
אפריל 1994: רצף של 4 ימים עם טמפרטורות גבוהות מ-38 מ"צ במישור החוף.
מאי 1988: רצף של 3 ימים עם טמפרטורות גבוהות מ-41 מ"צ במישור החוף.

גלי חום ממושכים שכיחים יותר בקיץ ובסתיו וניתן לציין בין היתר רצפים קשים וממושכים באוגוסט 2015, יולי 2012, אוגוסט 2010, אוקטובר 1993 ועוד, אולם גם באירועים אלה לא התקבל רצף כפי שצפוי באירוע הנוכחי.

בהתייחס לשבירת שיאים של ערכי הטמפרטורה המוחלטת של מאי - למרות הרצף החריג של הימים, אין באירוע שיא דרמטי באחד מהימים ולכן לא ברור אם ישברו שיאי מאי והיכן. יחד עם זאת בדרך כלל משך ארוך של גל חום מלווה בשבירת שיאים, כיוון שקיים חלון זמן ממושך להתהוות תנאים מקומיים שיביאו להכבדת החום, כך שבכל יום יכול לבלוט אזור עם ערכים קיצוניים במיוחד. בטבלה שלהלן מוצגים ערכי השיא של חודש מאי (שחלקם נקבעו במאי בשנה שעברה).

ערכי שיא לחודש מאי מתחילת המדינות

תחנה	ערך השיא במאי	תאריך השיא	תקופת מדידות
עכו	44.7	05/05/1942	1928-היום
חיפה (שדה תעופה)	44.6	10/05/1941	1898-היום
עין החורש	43.1	15/05/2018	1949-היום
תל אביב*	46.5	17/05/1916	1874-היום
בית דגן	45.6	21/05/1970	1962-היום
נגבה	46.5	21/05/1970	1950-היום
צפת הר כנען	38.1	23/05/1995	1939-היום
תבור	45.5	10/05/1941	1939-היום
אבני איתן	40.8	22/05/1995	1986-היום
ירושלים	39.6	11/05/1941	1866-היום
מעלה אדומים	41.4	24/05/2019	1984-היום
בית ג'ימל	44.0	06/05/1942	1920-היום
עפולה ניר העמק	43.5	21/05/1970	1948-היום
כפר בלום	43.3	23/05/1995	1953-היום
צמח	44.3	07/05/2007	1945-היום
בשור	44.7	23/05/2019	1975-היום
ערד	41.4	23/05/2019	1961-היום
באר שבע	44.8	21/05/1970	1938-היום
שדה בוקר	43.2	21/05/1970	1952-היום
גלגל (בקעת הירדן)	47.7	30/05/2019	1973-היום
סדום	45.1	31/05/1961	1943-היום
חצבה	47.9	24/05/2019	1978-היום
פארן	45.9	24/05/2019	1994-היום
אילת	46.0	15/05/2016	1949-היום